

Sinalumni Nieuwsbrief

WOORD VOORAF

Hallo sinalumna/sinalumnus,

Iedereen het Chinese jaar van het varken goed ingezet? Wij in ieder geval wel, want we hebben weer een leuke nieuwsbrief klaar vol nieuws en weetjes over China en sinologie. Of spreken we weldra niet meer van deze studierichting en gaan we voor de naam Chinese Studies?

In deze nieuwsbrief vinden jullie onder andere een verslagje over de geslaagde lezing van Stefan Blommaert (jaarlijkse activiteit, november 2018), een boeiend interview met afgestudeerde sinologe Sarah Van Hoeymissen (2013) over haar ervaringen aan de Universiteit van Botswana, een bespreking van de sci-fi blockbuster The Wandering Earth door Kristof Van Den Troost (2005), alsook een korte kennismaking met een aantal nieuwe stafleden en doctoraatsstudenten binnen sinologie, en nog veel meer...

Tot slot, nog even vermelden dat ik mijn taak als interim-voorzitter voorlopig nog even verderzet. Voel je je geroepen om mee te werken of gewoon eens een vergadering bij te wonen laat dan zeker iets weten (info.sinalumni@gmail.com), dan nodigen we je uit op onze volgende vergadering!

Veel leesplezier alvast met deze zomer-editie!

Groet,
Els Hedebouw
Interim-voorzitter

INHOUD

Woord vooraf	1
Verslag Sinalumni lezing 2018	2
S-Interview: Sara Van Hoeymissen	3-4
Vinger aan de pols	5
Filmbespreking	6
Boekbespreking	7
Reisverslag	7-8
Aankondigingen Sinologie	9
Een baby voor...	9
Verder nieuwtje	9

Sinalumni

Vereniging van oud-studenten Sinologie KUL
P/a Sinologie K.U. Leuven
Blijde Inkomststraat 21
3000 Leuven
<http://www.sinalumni.com/>

Voorzitter: E. Hedebouw

Sinoserv: T. Van Hoey

Webmaster: S. Van Eynde

Penningmeester: N. Standaert

Kerngroep: C. Defoort, E. Erreygers, E. Hedebouw, N. Standaert, K. Stessens, K. Van den Troost, S. Van Eynde, T. Van Hoey, A. Verstegen

Redactie nieuwsbrief: C. Defoort, E. Erreygers, S. Gulinck, E. Hedebouw, K. Van den Troost, S. Van Eynde, T. Van Hoey

Voor meer informatie kan u terecht op onze website, of via e-mail: info.sinalumni@gmail.com

China op de lange baan: verslag van onze jaarlijkse Sinalumni-lezing

door Sara Claes (2016)

Op een donkere dinsdagavond in november begaf menig sinoloog zich naar de 8ste verdieping van het ons zo bekende Erasmusgebouw. Zodra de aanwezigen bekomen waren van de onvermijdelijke golf van nostalgie, kwam Stefan Blommaert aan het woord. Hij schetste met fragmenten uit zijn reportages en een enthousiaste vertelstijl het beeld van China dat hij zich gevormd had door zijn ervaringen als buitenlandcorrespondent voor de VRT. Hoewel hij toegaf onder de indruk te zijn van "zo veel China-expertise op één plaats", nam hij zijn luisteraars vlotjes mee in zijn verhalen en avonturen.

Hij maakte meteen indruk met zijn vergelijking van twee reportages die hij maakte over de **opstand op het Tiananmen-plein in 1989**. De eerste reportage had hij gemaakt tijdens de protesten, eigenlijk vanwege het historische **bezoek van Gorbatsjov** dat tegelijkertijd plaatsvond. De hoopvolle sfeer werd, zoals we allen geleerd hebben, bloedig verdreven. Met zijn tweede reportage, gemaakt ter gelegenheid van de **25ste verjaardag van de protesten**, maakt hij duidelijk dat er eigenlijk nog niet zo veel veranderd is. Van Xi Jinping werd verwacht dat hij zou optreden als een grote vernieuwer, aldus Blommaert. Preventieve politiepatrouilles en een snel optreden bij elke verdachte beweging suggereren echter dat er op vlak van vrijheidsbeperking nog niet bijzonder veel veranderd is. Blommaert vertelde hoe hij dit

enkele keren aan den lijve ondervonden heeft. Zo werden zijn interviews soms onderbroken door politie en kon hij niet naar Tibet reizen.

Enkele andere actuele onderwerpen die aan bod kwamen, waren het **One Belt, One Road**-initiatief (yí dài yí lù 一帶一路), met alle politieke implicaties van dien), het nieuwe Chinese nationalisme en hernieuwbare energie.

Blommaert sloot af met een overtuigend inzicht dat tegelijk de titel van zijn presentatie verklaarde: de Chinezen hebben tijd en maken tijd. Waar vele politici, waaronder die van ons, mikken op beloftes en resultaten op korte termijn, kijken de Chinezen verder vooruit. Dit is een krachtige troef waarvan de resultaten nog zullen blijken, maar het zal dus waarschijnlijk niet voor morgen zijn.

Een mooi moment vond nog plaats bij de vragenronde, toen **Anneleen Versteegen** informeerde naar Blommaerts visie op onze geliefde opleiding en de plaats van sinologen in het verhaal. Als het van Stefan Blommaert afhangt, mogen er wel wat meer sinologen toetreden tot onze diplomatische en politieke kringen. China is nog te vaak onbekend terrein en wordt zo een factor waar door de westerse politieke wereld misschien niet altijd voldoende rekening mee wordt gehouden, of waar de communicatie soms spaak over loopt.

Deze deugddoende bevestiging van de relevantie van onze kennis en kunde werd gevolgd door een gezellige receptie, waar jonge en oude China-kenners konden bijpraten over hun herinneringen en toekomstplannen. Dank aan de organisatoren voor deze mooie avond!

*Wie zich graag verder verdiept in Blommaerts ervaringen in China, kan dit doen met **De eeuw van Xi**, het nieuwe boek van Stefan Blommaert. De cover nodigt alvast uit tot lezen.*

Boekvoorstelling: De Eeuw Van Xi – Stefan Blommaert

door Dorien Willekens (2017)

Als sinologen hebben we allemaal al weleens een gelijkaardige reactie gehoord als: "Oh, China, dat zegt me niet meteen iets, daar zou ik niet naartoe gaan". En toch zijn mensen best wel benieuwd naar het zogenoemde "gele gevaar" en wat dat precies inhoudt. Zo is het niet vreemd dat boekpresentaties die handelen over China volle zalen trekken. De **Beerlovers Bar te Antwerpen** zat dan ook op 5 februari stampvol geïnteresseerden. Het boek "De eeuw van Xi" werd er voorgesteld en tegelijk werd het echt de avond van Stefan Blommaert, de schrijver van het boek.

Stefan Blommaert, journalist van de VRT, legde zich vanaf **2004** volledig toe op China. Samen met **Veerle De Vos**, China experte en reporter voor de radio, zetten ze de avond in met enkele anekdotes over hun journalistenwerk in het land van de paradoxen.

Het boek draait rond al die paradoxen en worden uitvoerig in elk hoofdstuk beschreven. Zo is China het land van de milieuvervuiling, maar tegelijk ook dat van de duurzame energie. Het is een land waar de oude schoonschrijfkunst kalligrafie nog dagdagelijks beoefend wordt, maar waar je bijvoorbeeld amper mensen kunt tellen in de metro die niet met nieuwe technologie bezig zijn, zoals hun smartphone. Het is een land van vele leiders, maar tegelijk ook van zo veel tegenstanders.

In "De eeuw van Xi" wordt het al van bij de inleiding duidelijk dat Xi Jinping de hoofdrol speelt bij het sterker maken van China. Stefan Blommaert geeft zijn kijk op de ambitieuze toekomstvisies en lange termijnplannen van deze leider. Hij heeft China vanbinnen en buiten leren kennen en vertelt op meeslepende wijze en met persoonlijke verhalen het China van vandaag en morgen. Het boek geeft de beklemmende politieke sfeer weer, maar tegelijk ook de spectaculaire economische ontwikkelingen. Het is dan ook een onmisbaar boek voor wie China beter wil leren kennen.

S-Interview: Sarah Van Hoeymissen (2013)

door Carine Defoort (1983)

1. Wat heb je na je studies in Leuven gedaan?

Ik ben nooit lang weg geweest uit de academische wereld. Wel heb ik enkele jaren gewerkt op de **Economische Dienst van de Vertegenwoordiging van Taiwan in België** en bij de Europese Unie. Dat was een zeer leerrijke job, niet alleen omwille van de materie waarmee ik in aanraking kwam maar ook omwille van de Chinese omgeving waarin ik werkte. Ik moest er veel vertalen en schrijven. Niets academisch maar wel vaak over complexe, technische of gevoelige onderwerpen. Het was niet altijd gemakkelijk maar ik zou elke sinoloog zo'n ervaring aanraden. Van de vaardigheden die ik toen geleerd heb, pluk ik nog altijd de vruchten. Daarna heb ik als **assistent bij Sinologie** gewerkt en in **2013** heb ik mijn **doctoraat** behaald. Ik vind het wel een troef dat ik niet mijn hele carrière aan de universiteit gewerkt heb maar ook de diplomatie en het bedrijfsleven van dichtbij ervaren heb.

2. Wat waren je taken toen je werkte voor Sinologie?

Tijdens mijn studies werd het me duidelijk dat ik vooral in het hedendaagse China geïnteresseerd was. Toch volgde ik de cultuur-historische richting omdat ik na mijn eerste jaar de indruk had dat ik niet in de wieg gelegd was voor economie. Pas veel later heb ik ontdekt dat er aspecten van de economie, zoals internationale handel, me wel konden boeien. Toen ik bij Sinologie aan de slag ging kreeg ik de kans om mee te werken aan vakken over het **Moderne China**. Echt selectief kan je niet zijn in een klein departement maar toch kreeg ik de kans mijn niche te vinden in

Chinese politiek en die heb ik tot vandaag kunnen behouden.

3. Waar ben je nu mee bezig?

Momenteel werk ik als docent Chinese Studies aan de **Universiteit van Botswana in Zuidelijk Afrika**. In 2013 zijn we met ons hele gezin naar Zimbabwe, het thuisland van mijn man, verhuisd. Onze tweeling was toen nog geen twee jaar. Uiteindelijk zijn onze dochters en ik in Botswana beland. Ik doceer hier over de Chinese cultuur, economie, geschiedenis, politiek en maatschappij en sta ook aan het hoofd van het departement. Omdat het een zeer klein departement is, moeten we hier nog meer *all-rounders* zijn dan in Leuven. Maar het is boeiend. We bieden een van de weinige academische opleidingen in Chinese Studies aan in Afrika. Er zijn wel Confuciusinstituten maar de academische studie van zowel de taal als andere aspecten van China staat hier nog erg in de kinderschoenen. Het is een heel prettige uitdaging om aan dit prille verhaal te mogen meeschrijven. Ik leerde mijn Afrikaanse man in China kennen; mijn doctoraat ging ook over de relaties tussen China en Afrika. Ik heb zeker het gevoel hier op de juiste plaats te zijn.

4. Wat vond je het meest waardevol aan je opleiding? Zou je opnieuw Sinologie gaan studeren als je kon terugkeren in de tijd? Wat ontbrak er?

Ik heb geen spijt van het studieparcours dat ik afgelegd heb. De kans om een andere taal en cultuur zo grondig te ontdekken vond en vind ik nog steeds fascinerend. De **relativeringszin, survival skills en dosis humor** die ik als jonge sinoloog vergaarde hebben het ongetwijfeld ook wat makkelijker gemaakt voor mij om me later in mijn leven aan te passen aan de Afrikaanse cultuur. Ik vind Sinologie een heel goede basisopleiding. Als 18-jarige wist

ik niet goed waar mijn interesses lagen. Door verschillende aspecten van China te bestuderen leerde ik dat ik vooral geïnteresseerd was in politiek en in het bijzonder internationale relaties. En nu China zo'n invloedrijk land geworden is, is het ook een heel nuttige en veelzijdige opleiding. Toen we beslisten om met ons gezin naar Afrika te verhuizen, kreeg ik vaak de vraag wat ik met mijn opleiding in Afrika zou kunnen doen. Maar China is in Afrika nu minstens even belangrijk geworden als in Europa.

5. Wat ontbrak er aan de opleiding?

Toen ik sinologie studeerde lag de klemtoon, zeker in de niet-taalvakken, meer op kennis dan op vaardigheden. Ik denk dat dat toen meestal het geval was voor academische opleidingen. Nu is er een verschuiving van kennen naar kunnen en dat vind ik wel positief. Ook hier is die verschuiving er trouwens. De Afrikaanse interesse in China is vooral geïnspireerd door de huidige Chinese aanwezigheid hier en de kansen die China kan bieden op het vlak van ontwikkeling. De interesse in China is dus eerder pragmatisch dan puur academisch. Daar proberen we zo goed mogelijk op in te spelen met onze opleiding. Nadenken over wat Chinese Studies zou kunnen betekenen in en voor Afrika vind ik een van de meest boeiende en waardevolle aspecten van mijn job.

6. Wat is je meest bijblijvende herinnering aan Sinologie?

Ongetwijfeld het contact met studiegenoten. We hadden een fijne klas. Een nieuwe taal en cultuur leren lukt beter en is ook veel prettiger als je de ervaring kan delen met gelijkgestemde anderen. Dat merk ik ook hier ook bij onze studenten. We hebben zo'n 15-20 studenten per leerjaar en we merken telkens weer hoe een hechte band zij krijgen met elkaar.

7. Welke taak zie je voor een Sinoloog in de huidige geglobaliseerde wereld weggelegd?

Globalisatie kan, zeker in het Westen, de indruk wekken dat talen en culturen er niet meer toe doen en dat het westerse perspectief het eenheidsperspectief geworden is. Ik zie het als een belangrijke taak voor westerse sinologen (en andere taal-en regiospecialisten) om alternatieve perspectieven te blijven aanbieden vóór het eigen grote gelijk. Voor mij zou globalisatie moeten betekenen dat westerse economen met interesse lezen wat een Afrikaanse collega te zeggen heeft over het Chinese ontwikkelingsmodel. Daar zijn we nog lang niet, maar ik ben blij dat ik hier een steentje kan bijdragen aan de globalisatie van het academische debat door **Afrikaanse Chinaspecialisten** op te leiden. In mijn onderwijs en onderzoek hier wordt het me vaak pijnlijk duidelijk hoeveel van de literatuur over China vanuit westers perspectief geschreven is.

8. We overwegen een eventuele naamsverandering van "Sinologie" naar "Chinese Studies." Wat denk je hiervan?

Omdat ik altijd meer geïnteresseerd ben geweest in het Moderne China zie ik mezelf eerder als iemand die met Chinese Studies bezig is dan met Sinologie. In Europa heeft de studie van China echter een lange geschiedenis en traditie. Ik begrijp de gehechtheid aan de meer traditionele term "Sinologie". Het lijkt me een moeilijk vraagstuk voor de Sinologen in Leuven. Maar hier bij ons is de keuze voor "Chinese Studies" eerder voor de hand liggend. Hier is de studie van China een nieuw onderzoeksdomein en eentje dat gegroeid is uit de dagdagelijkse realiteit van de Chinese aanwezigheid in Afrika.

9. Wat wil je nog realiseren in de toekomst?

Meer lezen, meer onderzoek, meer schrijven. Ik heb vaak het gevoel dat de meer diepgaande aspecten van het academisch werk nu erg concurreren

met mijn gezinstijd omdat de werkdag opgaat aan lesgeven, vergaderingen bijwonen en allerhande andere administratieve taken.

10. Welke andere passies/hobby's heb je naast jouw werk?

Veel tijd voor hobby's heb ik jammer genoeg niet. Ik woon alleen met onze intussen zevenjarige tweeling in Botswana. Mijn man woont nog steeds in Zimbabwe. Als buitenlander heb ik maar een heel klein netwerk waarop ik beroep kan doen om te helpen bij onverwachte situaties in mijn gezin. Maar ik doe sinds enige tijd yoga en dat vind ik een ontdekking. Het klinkt als een cliché maar ik heb echt wel ondervonden dat een goeie balans tussen lichaam en geest belangrijk is. Verder probeer ik veel te lezen. Nu onze kinderen wat groter worden lukt dat terug beter. Ik ben ook fan van audioboeken. Om het boeiend te houden wissel ik telkens een boek over China af met iets helemaal anders.

11. Hoe is het om als Europeaan in de Afrikaanse academische wereld te werken?

Ik vind het fantastisch dat ik de kans heb gekregen om niet één maar twee andere culturen van zo nabij te leren kennen. Het heeft mij zeker veranderd als mens. Dat merk ik toch wel wanneer we in België op bezoek komen. En ja, tien uur is ondertussen voor mij al tien na tien of kwart na tien geworden maar toch nog geen elf uur. Praktisch gezien is het hier soms moeilijker werken dan in Europa door gebrek aan middelen. Toch mogen we zeker niet klagen. Onze bibliotheek heeft een van de beste collecties in Afrika, de leslokalen zijn goed uitgerust. We hebben een eigen kantoor met een eigen computer en airco. (Jawel, vroegere collega's van het zevende, zo gaat dat er hier aantoe!) In mijn werk voel ik me soms wat gedesoriënteerd. Het gevoel van nergens volledig bij te horen hoort bij het leven als expat maar in mijn geval komt daar als bijkomende complicatie bij dat ik nog een derde land en cultuur – China – bestudeer. Soms vraag ik me

af vanuit welk perspectief ik spreek als docent of onderzoeker, het Afrikaanse, het Chinese of het Europese? Maar dat maakt het allemaal eerder boeiend dan lastig.

12. Wat zijn cruciale verschillen met Europa? Wat kunnen wij hieruit leren?

In Afrika wordt China veel meer als een kans gezien dan in Europa. Dat komt natuurlijk ook omdat Afrika veel minder te verliezen of te verdedigen heeft dan de gevestigde macht "Europa". Maar ik vind het perspectief van hier heel verfrissend. Over het algemeen heb ik als Sinoloog en door mijn leven in Afrika geleerd dat de wereld er helemaal anders uit ziet vanuit het perspectief van een ontwikkelingsland. Ik denk dat we ons daar in het Westen veel te weinig, en misschien in het huidige klimaat zelfs steeds minder, van bewust zijn.

13. Kom je ooit terug naar Europa?

Never say never. Vast staat wel dat het voor onze dochters een al even grote stap zou zijn als de verhuis naar Afrika vijf jaar geleden was voor mij. Een paar jaar geleden al zeiden ze tegen me, **"Mama, you are Europe, but we are Africa."**

HET DILEMMA

996.ICU

work-life balance

Silicon Valley on steroids?

Chinese *tech*-reuzen meten zich alsmaar meer met de IT-giganten van de wereld, en competente werkkrachten worden gereduceerd tot vervangbare pionnen in deze meedogenloze wedloop. Werknemers zijn zelden in staat toevlucht te nemen tot wettelijke middelen, en zien zich genoot om deel te nemen aan de *rat race*.

De grote supporter

Jack Ma maakt er geen geheim van dat het 996-werkschema zijn stokpaardje is. Ook andere bedrijven – JD.com, Pinduoduo, Huawei en ByteDance – scharen zich achter deze deontologisch onverantwoorde aanpak, met PR-nachtmerries en online furore tot gevolg.

IN EEN NOTENDOP

48 uren...

...is volgens de *Organisation for Economic Co-operation and Development* (OECD) de norm alvorens productiviteit op de werkvloer zienderogen achteruitgaat.

MEER INFO?

De volgende podcasts bieden een genuanceerd perspectief op dit diepgewortelde probleem:

RADII

<https://radiichina.com/digitally-china-podcast-the-inside-story-of-chinas-viral-996-protests/>

SUPCHINA

<https://supchina.com/podcast/ep-42-to-996-or-not-to-996-that-is-the-question/>

Het nieuwste buzzword 996, uitgesproken als jiǔjiǔliù (verwijzend naar de 72-urige werkweek) rijmt in het Chinees op de Engelse afkorting voor 'intensive care unit', oftewel ICU.

Vinger aan de pols

door Sid Gulinck (2009)

De zogenaamde "996 werkcultuur" is dezer dagen niet uit de nieuwscyclus weg te slaan. Waarnemers van de wereldwijde *tech*-industrie, Chinese sociale media, The New York Times: allen hebben ze het over dit beruchte fenomeen dat heden ten dage de norm lijkt te zijn in de IT-sector van Mainland China. Simpel uitgedrukt gaat het over de 9-9-6-werkweek: zich uitsloven van 9 's ochtends tot 9 's avonds, 6 dagen per week. Dat heeft u goed gehoord. In de IT- en andere sectoren heerst de zelfspot, wanneer menig werknemer toegeeft wekelijks dit moordend werkritme na te leven. Slavendrijverij, zegt u? Niet als het van de u welbekende **Jack Ma** – hoofd van internetgigant **Ali Baba** – en andere vaandel dragers van de Chinese e-commerce afhangt. Eerder dit jaar hemelde die laatste de 996 werkcultuur op door de extreem gepassioneerde toewijding aan een job met een liefdevol huwelijk te vergelijken. Bij **Huawei** had men het al jaren over *lángxīn* 狼心, oftewel een competitieve (lees: bloeddorstige) 'wolvmentaliteit', zij het officieus wegens onmogelijk op te leggen aan werknemers binnen de bestaande arbeidswetgeving. In september 2016 kwam daar echter verandering in, toen de zoekertjeswebsite **58.com** het 996 werkschema unaniem toepaste op haar 20.000 werknemers, hetgeen op sterke tegenkanting stuitte en aanleiding gaf tot een massale golf van ontslagnemingen. De **CEO van e-commerce website Yōuzàn** 有赞, **Bai Ya**, goot op zijn beurt olie op het vuur door het 996-werkschema tot officieel bedrijfsbeleid om te dopen, met de omstreden stelling:

“Who needs work-life-balance? Just get a divorce.”

Een gelekte interne mail van JD.com haalde in april dit jaar de krantenkoppen, toen bleek dat de men er binnen de hoogste rangen van het bedrijf op belust is om

werknemers die niet genoeg overuren kloppen, als onkruid te verdelgen. **Richard Liu**, de **CEO van JD**, deed er nog een schepje bovenop door werknemers die genoeg nemen met 8 kantooruren als 'luilakken' te omschrijven. En dat voor een bedrijf dat voordien naar haar 180.000 (!) werkkrachten verwees als "broeders en zusters". Maar hoe wijdverspreid en diepgaand is deze trend nu eigenlijk?

De hele Chinese *tech-startup* sector lijkt doordrongen van deze praktijk, met dank aan (en dus ook te wijten aan) de explosieve groei van de laatste jaren. Ook in het buitenland lijkt men stilaan begaan met deze kwestie. Dat verklaart waarom de 9-9-6 problematiek een gevoelige snaar raakte bij gebruikers van Github, een collaboratieve online gemeenschap voor software ontwikkelaars. Onder de satirisch getitelde post "**996.ICU project**" ("9-9-6 leidt tot opname in de intensieve zorgen") klaagden GitHub-gebruikers het fenomeen als volgt aan: "*We would like to create an open source software license that protects workers' rights and interests.*" Dit resulteerde in een zwarte lijst die 996-bedrijven de toegang tot bepaalde software-licenties ontzegt.

Alternatieven als 995 – een pakweg 60-urige werkweek – klinken in westerse oren nog steeds als een brug te ver, maar worden in landen als Zuid-Korea (waar men niet zo lang geleden overschakelde van 68 naar 52 werkuren) omarmd als een verzachtende maatregel. Dit soort moordende werkschema's is trouwens geen uitsluitend Chinees fenomeen. Ook bij meer 'verlichte' bedrijven in Silicon Valley (met **Elon Musk** van autogigant **Tesla** als berucht voorbeeld) is overuren kloppen een quasi-religieuze obsessie geworden. In Japan is al enkele decennia de term *karoshi* van kracht, oftewel 'dood door overwerk'. Hopelijk neemt het in China niet zo'n vaart. Gelukkig beschikt de modale Chinese naast een Spartaanse werkeethiek ook over een degelijk relativiteitsvermogen: het 996 fenomeen heeft ondertussen aanleiding gegeven tot schertsende oneliners als "Ik verkies de James Bond werkweek", daarmee duidend op een luilekker 'o-o-7 ritme'.

Filmbespreking: *The Wandering Earth* (流浪地球, 2019)

door Kristof Van Den Troost (2005)

Regisseur: Frant Gwo 郭帆. Met Qu Chuxiao, Wu Jing, Zhao Jinmai en Ng Man-tat.

Stel uzelf het volgende verhaal voor: de Aarde wordt bedreigd door, u kan kiezen: a) klimaatverandering, b) een enorme komeet, of c) onsympathieke buitenaardse wezens. Gelukkig is er 1) een held, 2) heldin (zeldzamer), of 3) een groep helden die, hoe onwaarschijnlijk het aanvankelijk ook lijkt, de wereld redt. Tussendoor is er hier en daar wat ruimte voor een komische noot en een snuifje romantiek. Dit recept voor een Amerikaanse *sci-fi blockbuster* zal u waarschijnlijk bekend voorkomen. Het is ook, met een paar kleine wijzigingen, het verhaal van *The Wandering Earth*, hét Chinese filmfenomeen in het nog prille 2019.

In Frant Gwo's film is het de zon die de aarde bedreigt, en in plaats van een vloot ruimteschepen te bouwen om de mensheid te verkassen, wordt besloten om de Aarde zelf uit het zonnestelsel te verhuizen. "Oost west, thuis best", zeker? De film begint op het moment dat de Aarde al een paar jaar onderweg is en op het punt staat de zwaartekracht van Jupiter te gebruiken om uit het heelal geslingerd te worden. Jupiter ervaart net op het kritieke moment echter een piek in de zwaartekracht en de Aarde dreigt tegen Jupiter te botsen—zoals u weet heeft zelfs de beste biljarter altijd een beetje geluk nodig... Uiteindelijk heeft de Aarde ook geluk, in de vorm van een gebroken familie. De vader (gespeeld door Wu Jing, ster van *Wolf Warrior*) zit op het ruimteschip dat het pad voor de Aarde verkent en werkt uiteindelijk samen met zijn vervreemde zoon (Qu Chuxiao) in wat voor Aardes "verhuis" China was. Voor hoe het allemaal precies afloopt kan u ook de Bruce Willis hit *Armageddon* (1998) bekijken: miljoenen mensen sterven in de loop van de film, maar we moeten toch vooral een traan wegpinken wanneer één van onze helden zich opoffert. Mensen zijn rare beestjes. *The Wandering Earth* is gebaseerd op een verhaal van Liu Cixin, een science fiction auteur die de laatste jaren internationaal erkenning heeft gekregen. De film was deels daardoor al een fenomeen in China voor hij uitkwam

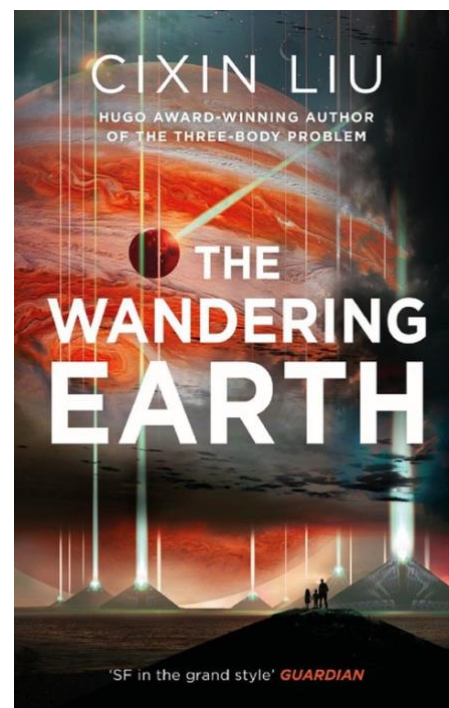
netjes op tijd voor het Chinese Nieuwjaar. Er zijn vele gelijkenissen in de ontvangst van de film en die van *Wolf Warrior 2* (besproken in de vorige editie van deze nieuwsbrief). Beiden films werden gepromoot als een demonstratie van China's kunnen in het maken van een film op het niveau van Hollywood. En waar *Wolf Warrior 2* met een **hypernationalistische boodschap** enkel een enorme hit was in China, is er met *The Wandering Earth* ook de hoop dat de film een internationaal filmpubliek zal aanspreken (**Netflix** heeft ondertussen de internationale rechten al gekocht). Die verwachtingen zijn waarschijnlijk wat te hoog gegrepen, al staat de film op technisch vlak inderdaad op topniveau. De speciale effecten zijn zeer indrukwekkend: er zijn prachtige beelden van de Aarde en Jupiter, maar ook het door de "verhuis" in ijs bedekte oppervlak van de Aarde is schitterend gedaan, met memorabele scènes in wat ooit Beijing en Shanghai waren. Politiek gezien is de film ook verfrissend: in plaats van (grotendeels) Amerikaanse helden die keer op keer de wereld redden, presenteert *The Wandering Earth* een **"post-nationale" Aarde**, geregeerd door een organisatie gebaseerd op de Verenigde Naties. De Communistische Partij komt er dus gelukkig niet bij kijken, en de film maakt er echt een punt van om te tonen dat de hele mensheid meewerkt om de Aarde te redden. Een beetje melig misschien, maar zeker een mooie variatie op de "America First" traditie in Hollywood *blockbusters*.

Op bijna alle vlakken is de film duidelijk in dialoog met Hollywood. Zo zijn de helden rebelse underdogs: ze volgen regelmatig bevelen niet op en de Aarde wordt dus vooral gered op individueel initiatief. Zo'n rebelse houding is echter een beetje riskant met de Chinese censor die over de schouder meekijkt, dus de film doet moeite om de autoriteiten uiteindelijk

terug in een goed daglicht te stellen. Dat heeft soms hilarische gevolgen: wanneer Wu Jing's karakter het ruimteschip kaapt en roekeloos het overleven van het menselijk ras op het spel zet, krijgt hij na een tijdje bericht van de wereldregering dat ze hem veel succes wensen. De film volgt eenzelfde logica met alle andere momenten van rebellie. Voor een Chinese blockbuster is *The Wandering Earth* vrij *edgy*, wat helpt bij het creëren van boeiende karakters, maar het mist dus ook wat van de elementen die Hollywood films zo commercieel succesvol maken (en, laten we toegeven, af en toe zeer effectief in het roeren van de emoties).

Er zijn enkele specifieke Chinese elementen die de film des te interessanter maken: andere filmrecensenten hebben bijvoorbeeld besproken hoe de gebroken familie die centraal staat in de film een reflectie is van de huidige generatie jongeren in China, een generatie die opgegroeid is onder de **eenkindpolitiek**. Aangezien de ouders afwezig zijn (de moeder is vroeg overleden, de vader werkt ver weg om een betere toekomst voor zijn zoon te bewerkstelligen) wordt de zoon opgevoed door zijn grootvader. Dit versterkt het melodramatisch potentieel van de film voor een Chinees publiek, maar tikt misschien minder goed aan in het buitenland. Het zijn details zoals dit en de creatie van een vrij overtuigende *sci-fi* wereld die de film misschien toch de moeite maken voor een avondje "Netflix and chill".

Boekbespreking: *De nieuwe keizer: Xi Jinping, de machtigste man van China*

door Els Hedebouw (2000)

Auteur: Ties Dams.

Uitgeverij: Amsterdam: Prometheus, 2018.

Zoals de achterflap vermeldt, is dit debuut van de Nederlandse auteur Ties Dams (1993) geschreven voor iedereen die wil weten hoe het spel van de macht in China werkt en hoe zijn nieuwe meester Xi Jinping het speelt. De jonge schrijver Ties Dams is geen sinoloog, maar wel oprichter van het **strategisch adviesbureau Aleph**. De Chinese staat bestudeert hij al sinds zijn studies tot filosoof, politicoloog en econoom in Utrecht, Londen en China.

Het boekje (231 pp.) is geen lijvige biografie over Xi Jinping maar eerder een eigen politieke schets van een wereldleider die meer dan Trump en Poetin zal bepalen 'wat macht in de komende eeuw betekent'. Eerst gaat Dams in op de politieke geschiedenis, dan wordt het leven van Xi Jinping binnen die historische context geplaatst en tot slot probeert hij de vraag te beantwoorden wat we in Europa moeten weten over de Chinese politieke structuur om een weerwoord te kunnen bieden tegen China's toenemende macht. Doorheen zijn boek gebruikt Dams verschillende metaforen zoals **geboren prins, ware prins, apenkoning** en **jadekeizer** als leidraad en om zijn verhaal wat kleurrijker en levendiger te maken. Volgens Dams is Xi Jinping een ware prins en jadekeizer met wie te praten valt, en geen chaos creërende Trump, misschien wel de echte apenkoning.

Recensent **Jef Abbeel** vindt het boek een ongenadig kritische analyse en vermoedt daarom dat het in China niet zal verschijnen en dat Dams ook geen visum meer zal krijgen voor dat land. Ik ben benieuwd. Ik vond het in ieder geval een aangenaam boek om de lezen met een verfrissende kijk.

Reisverslag: *Huahuasei lodge (Wumu)* *Langs de oevers van de Yangzi*

door Elisabeth Erreygers (2017)

*Voor zij die op dit moment een reis naar China plannen, en die hierbij ook de provincie Yunnan willen bezoeken: neem zeker enkele dagen extra tijd om langs de Huahuasei lodge in **Wúmù** 吾木 te passeren. Dit comfortabele gastenverblijf te midden van een authentiek, rustiek bergdorpje waar het lijkt alsof de tijd er is blijven stilstaan, zal je reis door China nog een extra unieke en onvergetelijke dimensie bezorgen. Hier volgt ons reisverslag.*

Een bezoek aan de Huahuasei lodge van Naxi – Belgisch koppel **Jeff He** en **Wendy Van Heesevelde** stond al lang hoog op mijn to-

do lijstje in China. Omdat ik gedurende mijn jaar in China ook budgettaire afwegingen moest maken, en hun charmante lodge nogal afgelegen lag, was het er nog niet van gekomen. Toen mijn vriend en ik vorig jaar (oktober 2018) een grote reis naar China planden, trachtten we een bezoekje aan Wumu te combineren met de rest van onze planning. De foto's op hun website toonden **uitzonderlijke natuurpracht**, maar ik was vooral geïntrigeerd door wat een Vlaamse sinologe daar (behalve liefde) gevonden had dat zo uniek was om er een gastenverblijf te beginnen. Via de website contacteerden we Wendy, die ons hielp het bezoek in onze reeds goedgevulde planning in te plannen, en hiervoor ook de nodige logistieke regelingen te treffen.

Van planning dan naar realiteit. De dag dat we in het stadje **Lijiang 丽江** stonden te wachten op het lokale busje naar Wumu staat nog steeds in ons geheugen gegrift. We hadden gekozen voor de meer avontuurlijke, goedkopere optie om met een busje van de lokale mensen mee te rijden vanuit Lijiang. Avontuurlijk was het zeker, te meer omdat we op het afgesproken tijdstip op de afgesproken plaats stonden, maar de mensen rondom ons nog nooit van Wumu gehoord hadden. Licht panikerend dat we onze bus naar Wumu gemist hadden, belden we Wendy haar man Jeff op. Hij stelde ons direct gerust dat hij de chauffeur wel zou bellen om ons te zoeken. Oef. De chauffeur van het busje zag meteen de twee panikerende toeristen staan en nam ons mee op weg naar Wumu. Onze chauffeur reed dagelijks op en af tussen Lijiang en de bergdorpjes rond Wumu voor de dorpelingen. Dit was duidelijk te merken aan hoe hij meer dan 30 lang vlot en gezwind over de kronkelende bergwegen en de haardspeldbochten reed. Het uitzicht was prachtig, al was de afgrond soms akelig dichtbij.

Eenmaal aangekomen in de Huahuasei lodge was de zon al onder aan het gaan, maar toch konden we nog een glimp opvangen van de prachtige omringende natuur. Het dorpje Wumu is gebouwd tegen een bergflank en de lodge prijkt helemaal bovenaan aan het dorp. Zo heb je uitzicht over het dorp en de onderliggende vallei. Jeff, geboren en getogen in Wumu, heette ons direct welkom in zijn huis. De rustige en ongedwongen sfeer, het landschap en het kleine nog traditionele dorpje, deed

ons meteen begrijpen waarom Jeff en Wendy hier een gastenverblijf wilden beginnen. Op zo'n afgelegen plek een gastenverblijf opzetten was geen evidentie, vertelde Jeff ons. Zeven jaar duurde het vooraleer de bouw van het complex af was.

De ruime, supercomfortabele kamers zijn een combinatie van westerse luxe en eenvoudig Chinees interieur.

Wij hadden een ruime hoekkamer met grote ramen en zo een prachtig uitzicht over de vallei. Na eventjes rust op onze kamer, schoven we aan in de restaurant-ruimte van de lodge. Lunch en avondmaal kunnen apart bijgeboekt worden. Dit is aan te raden, aangezien er in het dorp zelf geen restaurants of winkels zijn. Voor **vegetariërs** ook geen probleem: er kan aangepast eten voorzien worden. De vrouwen uit het dorp zwaaien de plak in de keuken. Resultaat? Je krijgt super lekkere gerechtjes voorgeschoteld met verse, lokale ingrediënten, echt héérlijk! In het restaurant ontmoetten we ook de andere gasten: een koppel uit Amerika, een Nederlands koppel, een jonge vrouw uit Singapore, ... Na het diner praatten we met een koude fles Dalibier in de hand nog lang na met de andere gasten. Hoe waren zij bij Wumu uitgekomen? Wat hadden zij nog zoal bezocht in China? Het was heel gezellig om onze ervaringen met de anderen te delen in deze ongedwongen, huiselijke setting. (Ze hebben er trouwens ook een goede selectie **Belgische bieren**, voor de liefhebbers). En zo sloten we onze eerste avond af in Wumu.

Voor de volgende dag hadden we niet veel anders gepland dan een beetje rondwandelen en genieten van de natuur. Jeff bracht ons naar een prachtig uitzichtpunt op een halfuurtje wandelen van de lodge. Onderweg naar het uitzichtpunt kregen we veel informatie over het leven in het dorp en de streek. Het merendeel van de mensen is er actief in de landbouw, meer bepaald de **tabaksteelt**. De landbouw terrassen zijn het werk van vele generaties families uit Wumu. Af en toe vergaten we dat het 2018 was, want in het dorpje zelf

passeerden er meer dieren dan motorvoertuigen. We kwamen enkele dorpelingen tegen en Jeff stelde ons aan iedereen voor. In zo'n klein dorp is iedereen op een of andere manier met elkaar verbonden. Vele mensen uit de gemeenschap worden bij de activiteiten van de lodge betrokken: van de vrouwen in de keuken tot de lokale gids die bleek Jeffs zus te zijn, of het bijzonder malse varkensvlees dat afkomstig was van een **ecologische boerderij** van Jeffs familie. En Jeff is de spil van dit alles. Terug naar onze wandeling dan: blauwe lucht, bovenop de berg met uitzicht op de Yangzi. Wat wil je nog meer? We bleven er nog een tijdje zitten om gewoon te genieten. Verder maakten we nog enkele wandelingen in en rond Wumu. We lieten ons betoveren door het prachtig kader en namen echt de tijd om even tot rust te komen voor de volgende weken van onze reis.

Qua activiteiten zijn er best wat mogelijkheden. Onze vriendin uit Singapore wilde graag naar het dorpje **Bǎoshān 保山**, het Nederlandse koppel deed een trektocht langs Wumu en at 's middags bij een Chinese familie, de Amerikaanse gasten waren vooral geïnteresseerd in wandelpaden in de buurt... Wat je ook wil doen, Jeff regelt het wel voor jou!

Omdat onze reis zelf in tijd beperkt was, bleven we er maar twee nachten maar dit had voor ons eigenlijk langer mogen zijn. De rust, respect voor traditie en het leven in Wumu en de natuur waren voor ons een hele aangename beleving. Tel daar nog eens de gastvrijheid bij van Jeff, het comfort van lodge en de lekkere gerechtjes en dit allemaal tezamen maakt dat het echt een plekje is om nooit meer te vergeten. Onze man des huizes Jeff zorgde ervoor dat we na ons verblijf in de Huahuasei lodge vervoer hadden naar de **Tiger Leaping Gorge**. En zo werd ons hoofdstuk Wumu afgesloten, en ging onze reis voort. We lieten Wumu dan wel achter, we namen wel hele mooie herinneringen mee naar huis.

Voor beschikbaarheid kamers, prijzen en meer info, kan je terecht op:

<http://www.huahuasei.com/>

Nieuwe Professor en doctoraatsstudenten in Sinologie

Nieuwe Professor modern China

In lijn met de toegenomen vraag naar meer vakken over modern China, werd de komst van een nieuwe professor voor modern China was al sinds langere tijd beloofd, maar het is pas sinds vorig academiejaar (2017-2018) dat een nieuwe professor met specialisatie in modern China, Dr. **Prof. Valeria Zanier** aangesteld werd.

Professor Zanier is Italiaanse van origine en heeft een academische achtergrond in zowel sinologie als geschiedenis. In haar onderzoek focust ze zich voornamelijk op de rol van zakenmensen (*'business people'*) in processen van politieke en economische verandering. In meer recent onderzoek heeft ze een interesse ontwikkeld voor de vroege geschiedenis van de Volksrepubliek en meer bepaald de Chinese interactie met de buitenwereld in een periode dat de isolatie van het land een hoogtepunt beleefde. De onderzoeksvraag die ze hierbij hanteert is: **"Is het mogelijk om de maoïstische ervaringen te includeren in de lange-termijn zoektocht naar modernisering van China in de 20ste eeuw?"**. Professor Zanier argumenteert dat onafgezien van de grote invloed van de Koude Oorlog en de bipolaire wereldorde – dat het post-1949 China allerlei transnationale netwerken cultiveerde, bestaande uit zowel socialistische als niet-socialistische actoren die bevorderend waren voor de economische en technologische modernisatie van het land. Daarnaast onderzoekt ze op dit moment ook de vroege ontwikkeling van **de auto-industrie in Shanghai (1950-1980)** en de circulatie van buitenlandse businessmodellen en technologie.

Voor ze aan de sinologie afdeling van de KU Leuven begon, was ze als **Assistant Professorial Research Fellow** verbonden aan de afdeling van **Internationale Geschiedenis** van de **London School of Economics (LSE)**. Professor Zanier doceert nu ook onder andere in de bacheloropleiding **"Binnen- en buitenlandse politiek van China"** en in het tweede masterjaar de nieuwe vakken **Bedrijfscultuur in China** en **Werkcollege modern China**.

Doctoraatsstudenten

Sinds enkele jaren komt een groeiend aantal buitenlandse doctoraatsstudenten naar de onderzoekseenheid Sinologie, hetzij om volledig hun doctoraat in Leuven te doen, hetzij voor een kortere periode om onderzoeksmateriaal te verzamelen. Voor het onderzoeksgebied van culturele contacten tussen China en Europa in de Late Ming en begin Qing, dat door Professor Standaert wordt aangestuurd, zijn er op dit ogenblik verschillende nieuwe studenten: **Silvia Toro** schrijft een thesis over de missionaris **Nicola Longobardo**, die in de eerste helft van de zeventiende eeuw een belangrijke stempel drukte op die contacten. Hij schreef onder meer een traktaat over aardbevingen waarover Silvia een boek publiceerde (in het Italiaans). **Xu Shuangshuang**, uit het departement comparatieve literatuur van Peking Universiteit, komt zes maanden onderzoek doen over **Martino Martini**, een andere Italiaanse missionaris die

terug naar Europa kwam en door onze gebieden reisde. Hij publiceerde in Amsterdam de eerste atlas van China. Haar medestudente maar van het departement geschiedenis, **Hou Yingbo**, verdiept zich in een grote Chinese collectie van teksten met voorstellen voor goed bestuur uit de late Ming, waaronder ook door Chinese Christenen. In september vervoegt Valentina Yang de onderzoeksgroep: zij is Italiaanse van Chinese oorsprong, studeert nu filosofie aan Peking Universiteit, en zal zich verdiepen in christelijke narratieve teksten uit de zeventiende eeuw.

Daarnaast zijn er voor het ogenblik drie doctoraatsstudenten die in een onderzoeksproject over Chinese filosofie werken. Het betreft twee figuren die twintig eeuwen lang als kettters weggezet zijn in de Chinese geschiedenis: **Yang Zhu en Mozi**. Van de eerste liep het verhaal dat hij zelfs geen haartje wilde uittrekken om de wereld te redden. De tweede werd ervan beschuldigd veel te veel voor iedereen te willen doen, waardoor zijn familie geen prioriteit meer kreeg. Deze visie begin af te brokkelen in de Republiek. **Wang Xiaowei** uit Wuhan doet onderzoek over de nieuwe visies die er toen rond Yang Zhu ontstaan zijn. **Chang Yao-Cheng** uit Taiwan doet gelijkaardig onderzoek over Mozi. **Hao Sutong** uit Wuhan probeert te ontdekken welke fragmenten er van het boek Mozi bewaard zijn in oude encyclopedieën die dateren van voor de oudste volledige editie van de tekst uit de 15de eeuw.

Proficiat:

In deze rubriek brengen we nieuws over uw medesinologen. Heugelijk nieuws: stuur maar door naar onze redactie: sidgulinck@hotmail.com

Een baby voor...

- Els Ameloot (1999), dochtertje Hanne (05/02/2019), zusje voor Bram. Papa: Bart Bogaerts.

Een kleinzoon voor...

- Carine Defoort (1983), trotse oma van kleinzoon Kasper (1/06/2019). Mama: Sarah Schreurs en papa: Willem Raat.

Verder nieuwtje:

Mark Leenhouts heeft toegezegd voor de **lezing van 12 november 2019**. Mark Leenhouts (1969) vertaalt en schrijft over Chinese literatuur. Hij vertaalde werk van onder meer **Hán Shǎogōng 韩少功** en **Sū Tóng 苏童**, recenseert voor de Volkskrant en publiceerde het overzichtswerk **Aards maar bevlogen – Chinese literatuur van nu** (De Geus 2008). Zijn laatste vertaling is de klassieke roman **Belegerde vesting van Qián Zhōngshū 钱鍾书** (Athenaeum 2013).